

2023- yil yanvar oyi uchun
dastlabki ma'lumot

ANDIJON VILOYATI TASHQI SAVDO AYLANMASI

Tashqi iqtisodiy faoliyat
va savdo statistikasi bo'limi:
(74) 224-80-57

TASHQI SAVDO AYLANMASI

Mamlakatimizda olib borilayotgan iqtisodiy islohotlar xorijiy davlatlar bilan savdo aloqalarining jadal o'sishiga xizmat qilmoqda. Xususan, mamlakatning eksport salohiyatini oshirish bo'yicha qabul qilingan qarorlar mahalliy kompaniyalarga tashqi bozorlarda ko'proq tajriba orttirishga imkon beradi. Pirovardida ular jahon savdosida raqobatdosh ustunlikka ega bo'ladi.

Viloyatda bu borada so'nggi yillarda amalga oshirilayotgan eksportni rag'batlantirish, importni optimallashtirish va umuman olganda tashqi savdo muvozanatini ta'minlash maqsadida amalga oshirilgan chora-tadbirlar natijasida, **2023-** yil yanvar oyida viloyatning tashqi savdo aylanmasi (matnda TSA) **295,7 mln. AQSH** dollariga yetdi va **2022-** yilning yanvar oyiga nisbatan **1,4 mln. AQSH** dollariga yoki **0,5 %** ga kamaydi.

TASHQI SAVDO AYLANMASI

(yanvar, mln. AQSH dollari)

Tashqi savdo aylanmasi

2023- y.: **295,7** - **0,5 %**

(2022- y.: **297,1**)

Saldo

2023- y.: - **174,9** (2022 r.: - **173,9**)

Eksport

2023- y.: **60,4** - **1,9 %**

(2022- y.: **61,6**)

Tovarlar: **60,0**

Xizmatlar: **0,4**

Import

2023- y.: **235,3** - **0,1 %**

(2022- y.: **235,5**)

Tovarlar: **233,6**

Xizmatlar: **1,7**

Tashqi savdo aylanmasi – muayyan davr uchun mamlakat eksporti va importi qiymatining miqdori hisoblanadi. Tovarlarining tashqi savdo statistikasi O‘zbekiston Respublikasi bojxona hududiga olib kirish (import) yoki O‘zbekiston Respublikasi bojxona hududidan olib chiqish (eksport) natijasida mamlakat material resurslari zaxiralari qo‘shiladigan yoki ulardan ayirib tashlanadigan tovarlar hisobini tashqi savdo umumiy hisob tizimi asosida yuritiladi.

TSAda eksport hajmi **60,4** mln. AQSH dollariga (**1,9** % ga kamaydi) va import hajmi **235,3** mln. AQSH dollariga (**0,1** % ga kamaydi) yetdi. Hisobot davrida **174,9** mln. AQSH dollari qiymatida manfiy tashqi savdo balansi qayd etildi.

ANDIJON VILOYATI TASHQI SAVDO AYLANMASIDA ENG YUQORI ULUSHGA EGA BO‘LGAN DAVLATLAR (2023-yil yanvar, mln. AQSH dollari)

Koreya Respublikasi TSA – 95,4 Eksport: 0,001 Import: 95,4 32,3 %	XXR TSA – 69,6 Eksport: 9,5 Import: 60,1 23,6 %	Rossiya Federatsiyasi TSA – 23,0 Eksport: 15,3 Import: 7,7 7,8 %	Braziliya TSA – 22,2 Eksport: 0,01 Import: 22,2 7,5 %	Qirg‘iz Respublikasi TSA – 21,4 Eksport: 19,8 Import: 1,6 7,2 %
Meksika TSA – 13,6 Eksport: 0,001 Import: 13,6 4,6 %	Turkiya TSA – 11,8 Eksport: 3,4 Import: 8,4 4,0 %	Qozog‘iston TSA – 10,7 Eksport: 10,0 Import: 0,7 3,6 %	AQSH TSA – 5,2 Eksport: 0,003 Import: 5,2 1,8 %	Germaniya TSA – 3,9 Eksport: 0,1 Import: 3,8 1,3 %

Andijon viloyati jahonning **56** mamlakati bilan savdo aloqalarini amalga oshirib kelmoqda. TSAning nisbatan salmoqli hissasi Koreya Respublikasida Rossiyada (**32,3** %), XXRda (**23,6** %), Rossiya federatsiyasida (**7,5** %), Qirg'iz Respublikasida (**7,2** %), Meksikada (**4,6** %) va Turkiyada (**4,0** %) qayd etilgan.

Shuningdek, qo'shni davlatlar bilan o'zaro aloqalarni mustahkamlash, mamlakatlarni iqtisodiy-ijtimoiy, savdo-sanoat hamda madaniy sohalardagi aloqalarini rivojlantirish borasida katta ishlar amalga oshirilayotganini ko'rish mumkin.

Xususan, Qirg'iz Respublikasi, Qozog'iston va Tojikiston kabi qo'shni davlatlar bilan TSAda so'nggi yillarda katta o'zgarishlar kuzatilyapti. Misol uchun, so'nggi uch yilda TSA Qirg'iz Respublikasi va Tojikiston bilan **18,1** barobarga oshdi.

TASHQI SAVDO PROFITSITI BO'LGAN ASOSIY UCH DAVLAT

(2023-yil yanvar, mln. AQSH dollari)

Qirg'iz Respublikasi – 18,2

Qozog'iston – 9,2

Tojikiston – 1,1

Tashqi iqtisodiy faoliyat bo'yicha **20** ta yirik hamkor-davlatlar orasidan uchta davlatda ijobiy tashqi savdo balansi kuzatilgan. Xususan, Qirg'iz Respublikasi, Qozog'iston va Tojikiston davlatlari shular jumlasidandir. Qolgan **17** ta davlatlar bilan manfiy tashqi savdo balansi saqlanib qolmoqda.

ANDIJON VILOYATIINING YIRIK HAMKOR DAVLATLAR BILAN TASHQI SAVDO AYLANMASI DINAMIKASI

(yanvar, ming. AQSH dollari)

Davlatlar	2021- y.	2022- y.	2023- y.
Koreya Respublikasi	38 087,9	138 669,7	95 444,0

Eksport

65,0

43,1

1,7

Import

38 022,9

138 626,6

95 442,3

XXR

20 355,7

67 362,1

69 647,4

Eksport

8 987,8

10 244,8

9 549,4

Import

11 367,9

57 117,3

60 098,0

Rossiya Federatsiyasi

10 712,4

19 497,8

23 003,1

Eksport

4 227,8

7 950,7

15 280,0

Import

6 484,6

11 547,1

7 723,1

Braziliya

1 186,0

1 548,7

22 243,3

Eksport

0,0

6,8

29,0

Import

1 186,0

1 541,9

22 214,3

Qirg'iz Respublikasi

21 097,9

24 631,7

21 386,3

Eksport

18 275,8

22 784,9

19 773,1

Import

2 822,1

1 846,8

1 613,2

Meksika

56,9

543,1

13 628,1

Eksport

-

-

-

Import

56,9

543,1

13628,1

Turkiya

7 060,6

9 826,4

11 762,7

Eksport

236,6

3 791,8

3 361,9

Import

6 824,0

6 034,6

8 400,8

Qozog'iston

18 565,2

14 298,3

10 683,2

Eksport

17 629,6

13 623,0

9 954,6

Import

935,6

675,3

728,6

AQSh

1 399,6

954,8

5 201,2

Eksport

55,4

2,3

3,2

Import

1 344,2

952,5

5 198,0

Germaniya

268,6

1 063,8

3 896,3

Eksport

28,1

135,1

98,1

Import

240,5

928,7

3 798,2

Davlatlar		2021- y.	2022- y.	2023- y.
Hindiston		1 021,1	2 568,5	2 728,1
	<i>Eksport</i>	1,5	12,6	0,1
	<i>Import</i>	1 019,6	2 555,9	2 728,0
Slovakiya		350,6	826,8	2 398,3
	<i>Eksport</i>	-	-	-
	<i>Import</i>	350,6	826,8	2 398,3
Belarus		305,4	360,1	1 358,4
	<i>Eksport</i>	46,7	100,9	84,0
	<i>Import</i>	258,7	259,2	1 274,4
Chexiya		449,2	2 625,7	1 091,6
	<i>Eksport</i>	-	-	-
	<i>Import</i>	449,2	2 625,7	1 091,6
Tojikiston		145,7	235,5	1 084,9
	<i>Eksport</i>	142,0	188,3	1 076,7
	<i>Import</i>	3,7	47,2	8,2
Tailand		323,8	992,0	940,7
	<i>Eksport</i>	-	-	-
	<i>Import</i>	323,8	992,0	940,7
Italiya		1 104,1	2 962,4	928,5
	<i>Eksport</i>	20,5	143,4	116,3
	<i>Import</i>	1 083,6	2 819,0	812,2
BAA		351,5	239,6	905,7
	<i>Eksport</i>	1,0	77,9	0,0
	<i>Import</i>	350,5	161,7	905,7
Eron Islom Respublikasi		385,9	289,9	894,4
	<i>Eksport</i>	0,0	126,3	0,0
	<i>Import</i>	385,9	163,6	894,4
Polsha		612,5	940,8	862,4
	<i>Eksport</i>	0,0	59,2	55,7
	<i>Import</i>	612,5	881,6	806,7

ANDIJON VILOYATINIG HUDUDLAR KESIMIDA TASHQI SAVDO AYLANMASI (2023-yil yanvar)*

	Hajm Mln. AQSH dollari	O'sish sur'ati, % da	Ulushi, % da
Andijon viloyati	295,7	99,5	100,0
Andijon sh.	41,4	120,9	14,0
Xonobod sh.	7,0	170,3	2,4
<i>tumanlar:</i>			
Oltinko'l	2,3	94,4	0,8
Andijon	7,6	199,5	2,6
Baliqchi	7,5	104,2	2,5
Bo'ston	2,8	143,7	0,9
Buloqboshi	7,4	864,3	2,5
Jalaquduq	2,4	92,7	0,8
Izboskan	1,2	77,4	0,4
Ulug'nor	1,3	97,5	0,5
Qo'rg'ontepa	3,1	40,1	1,1
Asaka	189,1	93,5	63,9
Marhamat	1,6	35,5	0,5
Shahrixon	7,8	142,7	2,6
Paxtaobod	1,2	59,8	0,4
Xo'jaobod	10,9	74,9	3,7

Eng yuqori hajm,
mln. AQSH dollari

Eng quyi hajm,
mln. AQSH dollari

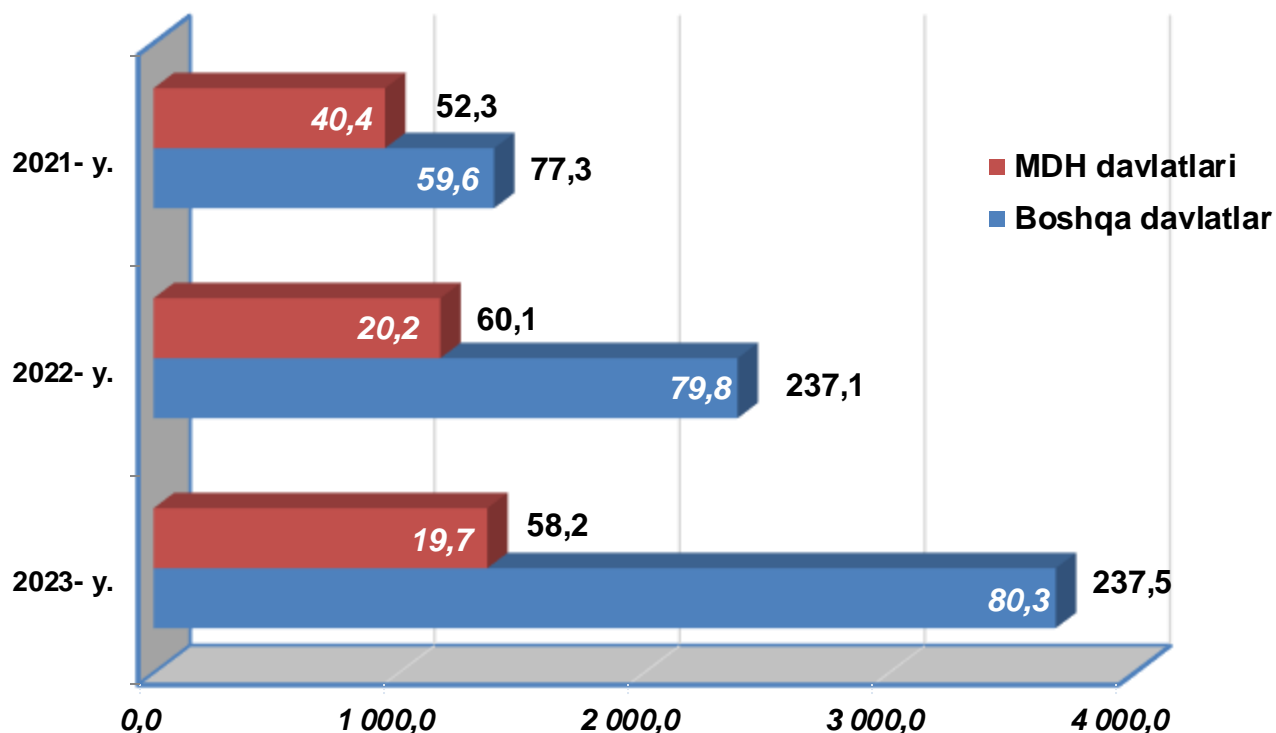

Viloyatda tashqi savdo aylanmasi tarkibida eng yuqori ulushni Asaka tumani **63,9 %** ulush bilan **189,1** mln. AQSH dollarini, eng quyi ulushni esa Izboskan tumani **0,4 %** ulush bilan **1,2** mln. AQSH dollarini tashkil etdi.

* Tabiiy gaz va elektr energiyasi yetkazib berish, shuningdek, maxsus eksport bo'yicha rasmiy statistik ma'lumotlar, O'zbekiston Respublikasi viloyatlari, shaharlar va tumanlari bo'yicha taqsimlanmagan

ANDIJON VILOYATI TASHQI SAVDO AYLANMASIDA MDH MAMLAKATLARI VA BOSHQA XORIJIY DAVLATLARNING HAJMLARI DINAMIKASI (yanvar, mln. AQSH dollari, ulushi, % da)

2023- yil yanvar oyida tashqi savdo aylanmasida MDH davlatlarining ulushi **19,7** % ni tashkil etib, tashqi savdo aylanmasidagi ulushi 2022- yilning mos davriga nisbatan **0,5** % ga kamayib, so'ngi uch yilda eng past ko'rsatkichni qayd etdi.

Andijonning boshqa xorijiy davlatlar bilan TSA 2023- yilning yanvar oyida 2022- yilning mos davriga nisbatan **0,5** % ga ko'paydi va jami TSA'dagi ulushi **80,3** % ni tashkil etdi.

Andijon viloyatining MDH mamlakatlari bilan tashqi savdo aylanmasi 2023- yil yanvar holatiga ko'ra, **58,2** mln. AQSH dollarini tashkil etdi. Shundan eksport **46,7** mln. AQSH dollariga yetgan bo'lsa, import **11,5** mln. AQSH dollari qiymatida qayd etildi.

ANDIJON VILOYATINING MDH DAVLATLARI BILAN TASHQI SAVDO AYLANMASI (2023- yil yanvar, mln. AQSH dollari)

Rossiya Federatsiyasi

TSA – 23,0
Eksport – 15,3
Import – 7,7

Qozog'iston

TSA – 10,7
Eksport – 10,0
Import – 0,7

Qirg'iz Respublikasi

TSA – 21,4
Eksport – 19,8
Import – 0,6

Ozərbayjon

TSA – 0,2
Eksport – 0,2
Import – -

Belarus Respublikasi

TSA – 1,4
Eksport – 0,1
Import – 1,3

Tojikiston

TSA – 1,1
Eksport – 1,1
Import – 0,0

Moldova Respublikasi

TSA – 0,01
Eksport – ,01
Import – -

Ukraina

TSA – 0,3
Eksport – 0,3
Import – -

Turkmaniston

TSA – 0,1
Eksport – -
Import – 0,1

Armaniston

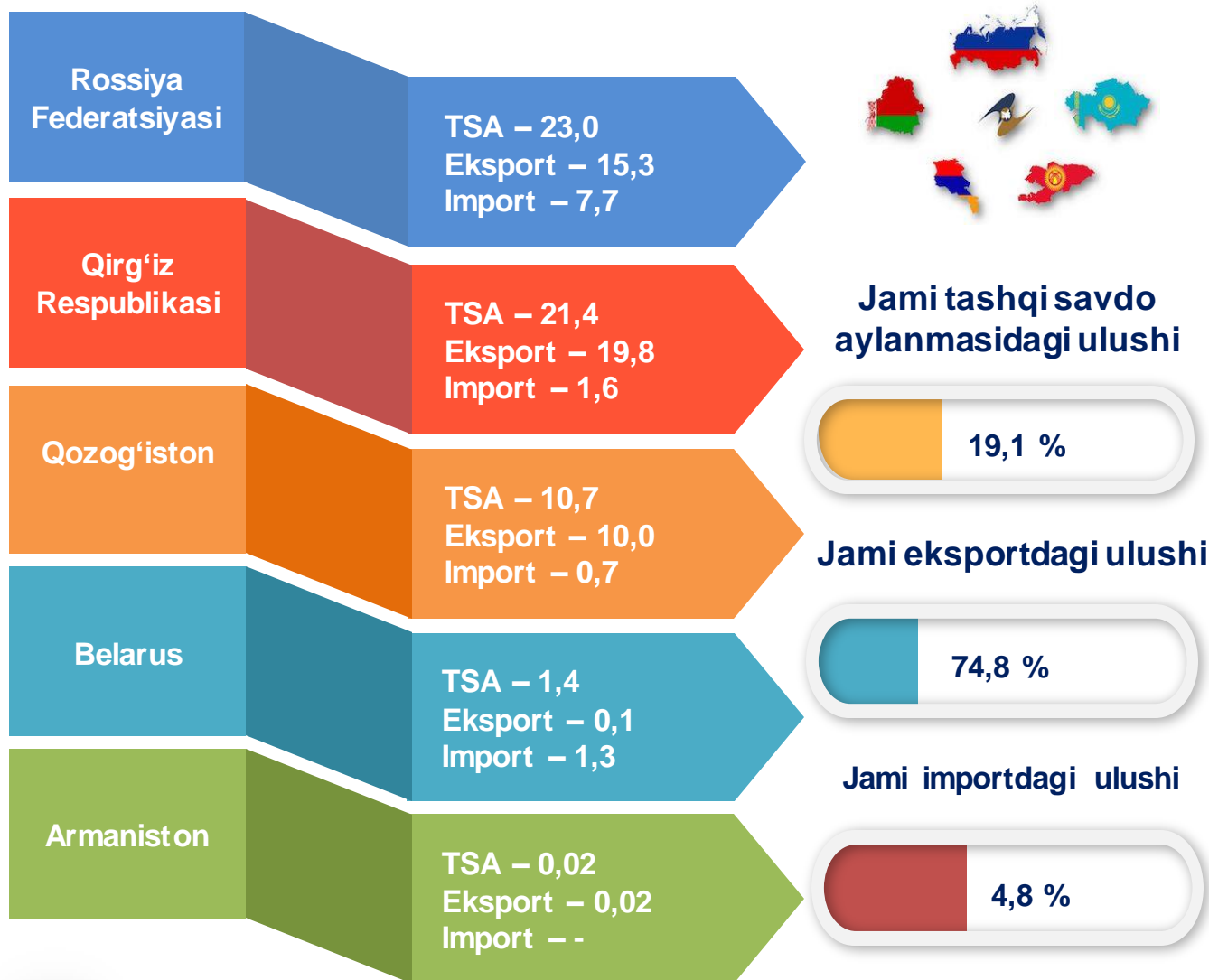
TSA – 0,02
Eksport – 0,02
Import – -

Andijon viloyatining MDH mamlakatlari bilan tashqi savdo aylanmasining eng yuqori hajmlari Rossiya Federatsiyasi (**39,5 %**), Qirg'iz Respublikasi (**36,7 %**) hamda Qozog'iston (**18,4 %**) davlatlari bilan qayd etildi.

ANDIJON VILOYATINING YEOIIGAA'ZO DAVLATLAR BILAN TASHQI SAVDO AYLANMASI

(yanvar, mln. AQSH dollari, ulushi, % da)

Andijon viloyatining Yevroosiyo iqtisodiy ittifoqiga a'zo davlatlar bilan tashqi savdo aylanmasi **55,5** mln. AQSH dollarini tashkil etdi. Shundan eksport hajmi **45,2** mln. AQSH dollari, import hajmi esa **11,3** mln. AQSH dollariga yetdi.

Shuni takidlash lozimki, YEOIning a'zo davlatlari (Rossiya federatsiyasi, Qirg'iz Respublikasi, Qozog'iston, Belarus va Armaniston) o'rtasida tovarlar va xizmatlar harakati, migrantlar harakatlanishi va kapital harakatining erkinligi ta'minlangan bo'lib, yagona bojxona tizimiga ega bo'lgan umumiy iqtisodiy hudud shakllantirilgan.

ANDIJON VILOYATI EKSPORTI

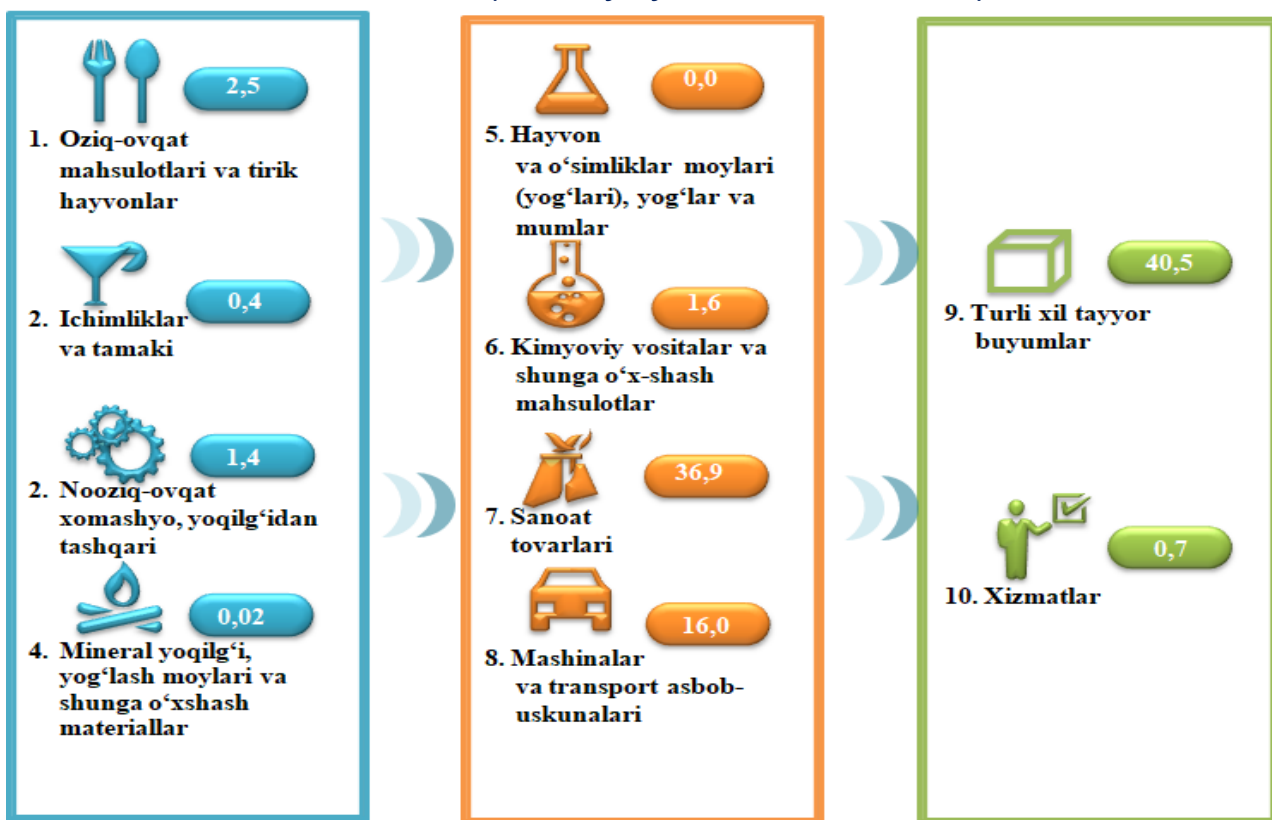

Xalqaro iqtisodiy aloqalarning rivojlanishi eksportning barqaror o‘shishiga ko‘maklashadi va bu o‘z navbatida ma’lum natijalarga erishish uchun zamin yaratadi. Mamlakatning eksport salohiyatini oshirish, eksportyorlarni davlat tomonidan qo‘llab-quvvatlash, eksportbop mahsulotlar nomenklaturasini kengaytirish maqsadida amalga oshirilgan islohotlar natijasida eksportyorlar soni **169** taga yetdi va ular tomonidan **60,4** mln. AQSH dollari qiymatidagi (2022- yilning mos davriga nisbatan **1,9** % ga kamaydi) tovar va xizmatlar eksport qilinishi ta’minlandi.

XSST* BO‘YICHA EKSPORT TARKIBI

(2023- yil yanvar, ulushi % da)

Andijon viloyatida tovarlar tashqi savdosi statistik ko‘rsatkichlarini shakllantirishda, Tashqi iqtisodiy faoliyat tovar nomenklaturasasi (**keyingi o‘rinlarda TIF TN**) bilan birgalikda, Birlashgan Millatlar Tashkilotining Xalqaro standartlashgan savdo tasniflagichi (**keyingi o‘rinlarda – XSST**) ishlatiladi. Bu o‘z navbatida tahliliy maqsadlarda eksport va import qilinadigan tovarlarni 10 ta katta qismga guruhlash uchun imkon beradi. Tovarlarni **XSST** bo‘yicha kodlashtirish, **TIF TN** va **XSST** o‘rtasida o‘tish kalitlari yordamida amalga oshiriladi.

ANDIJON VILOYATINING XSST BO‘YICHA EKSPORTI TARKIBI

(yanvar, yillar kesimida)

XSST tarkibi	Mln. AQSH dollari		O‘zgarish sur‘ati, % da		Umumiy hajmga nisbatan, % da	
	2022	2023	2022	2023	2022	2023
Jami eksport	61,6	60,4	121,0	98,1	100,0	100,0
<i>shu jumladan:</i>						
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	2,0	1,5	108,1	73,8	3,3	2,5
Ichimliklar va tamaki	0,02	0,2	71,6	1 5,1 b.	0,03	0,4
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg‘idan tashqari	0,5	0,8	156,3	156,9	0,9	1,4
Mineral yoqilg‘i, yog‘lash moylari va shunga o‘xshash materiallar	-	0,013	-	-	-	0,02
Hayvon va o‘simliklar moylari (yog‘lari), yog‘lar va mumlar	-	-	-	-	-	-
Kimyoviy vositalar va shunga o‘xshash mahsulotlar	0,1	1,0	38,3	1 7,8 b.	0,1	1,6
Sanoat tovarlari	23,7	22,3	151,5	94,1	38,5	36,9
Mashinalar va transport asbob-uskunalari	13,0	9,7	71,2	74,4	21,1	16,0
Turli xil tayyor buyumlar	21,8	24,5	152,6	112,5	35,3	40,5
Xizmatlar	0,5	0,4	141,7	88,3	0,8	0,7

Eksport tarkibida tovarlar ulushi **99,0 %** ni tashkil etib, ular turli xil tayyor buyumlar (**40,5 %**), sanoat tovarlari (**36,9**) mashinalar va transport asbob uskunalari (**16,0 %**) va oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar (**2,5 %**) hissasiga to‘g‘ri kelmoqda.

ANDIJON VILOYATINING XSST BO'YICHA EKSPORTI TARKIBI (2023-yil yanvar)

XSST bo'limi nomi	Ming. AQSH dollari	2022- yilning mos davriga nisbatan, % da
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar		
Sabzavotlar va mevalar	1 339,6	83,6
Sut mahsulotlari va qush tuxumlari	72,1	28,6
Kofe, choy, kakao, ziravorlar va ulardan tayyorlangan mahsulotlar	69,6	59,9
Shakar, shakardan tayyorlangan mahsulotlar va asal	2,8	68,3
Ichimliklar va tamaki		
Ichimliklar	236,3	15,2 b.
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari		
To'qimachilik tolalari va ularning chiqindilari	658,9	136,4
Hayvonlar va o'simliklardan kelib chiqqan xom-ashyo materiallari, boshqa joyda tasniflanmagan	94,5	43,7 b.
Moy olinadigan urug'lar va moy olinadigan mevalar	31,3	95,8
56 bo'limga kiritilgandan tashqari o'g'itlar uchun xom-ashyo va mineral xom-ashyo (ko'mir, neft va qimmatbaho toshlardan tashqari)	28,1	-
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar		
Neft va neft mahsulotlari va shunga o'xshash materiallar	12,7	-
Hayvon va o'simliklar moylari (yog'lari), yog'lar va mumlar		
Hayvonlar va o'simliklar moylari va yog'lari, qayta ishlangan; mumlar; texnik aralashmalar va preparatlar	-	-
Kimyoviy vositalar va shunga o'xshash mahsulotlar		
Boshqa joyda tasniflanmagan kimyoviy materiallar va mahsulotlar	722,2	1046,7 b.
Tibbiyot va farmatsevtika mahsulotlari	211,5	579,7 b.
Efir moylari, rezinoidlar va attorlik moddalari; xojatxona preparatlari, polirovkalash va yuvish vositalari	32,4	39,6 b.
Noorganik kimyo moddalari	14,2	43,4

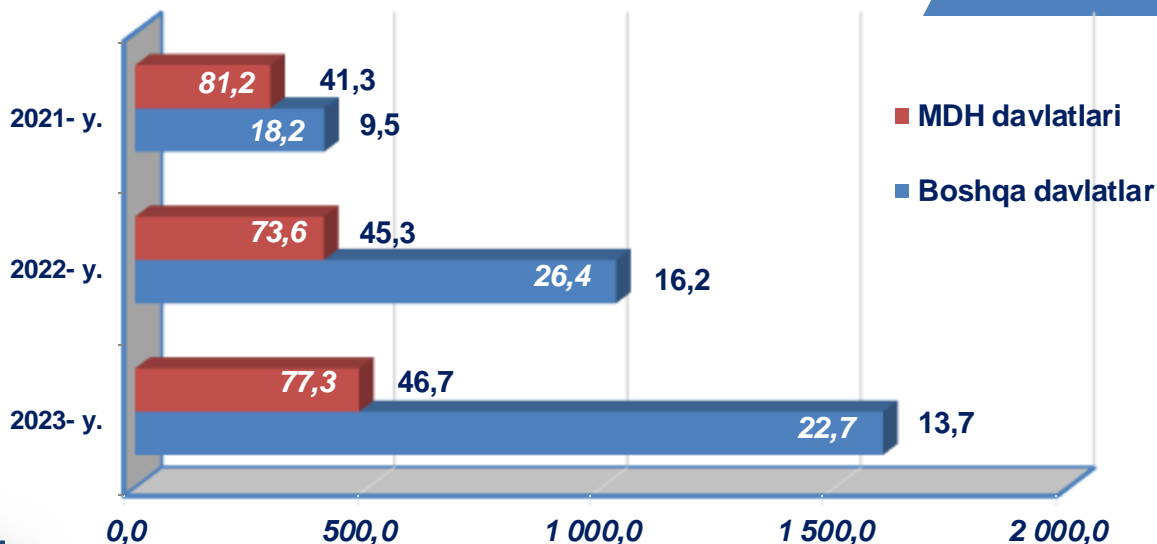
XSST bo'limi nomi	Ming. AQSH dollari	2022-yilning mos davriga nisbatan, % da
Sanoat tovarlari		
To'qimachilik yigirilgan ipi, matolar, tayyor buyumlar va shunga o'xshash mahsulotlar	20 648,1	92,3
Qog'oz, karton va qog'oz massasi, qog'oz yoki kartondan tayyorlangan buyumlar	619,1	123,1
Rezina buyumlari, boshqa joyda tasniflanmagan	333,4	57,9 b.
Metallardan tayyorlangan buyumlar, boshqa joyda tasniflanmagan	246,4	88,4
Mashinalar va transport asbob-uskunalari		
Avtomobillar (shu jumladan havo transporti vositalari)	5 701,5	67,8
Energiya generatori mashinalari va asbob-uskunalar	2 900,9	79,8
Elektr mashinalari, apparatlar va asboblari, boshqa joyda tasniflanmagan, va ularning elektr qismlari (boshqa joyda tasniflanmagan elektr maishiy asboblarning elektr bo'lmagan qismlari ham)	1 028,6	143,2
Aniq sohalar uchun maxsus mo'ljallangan mashinalar	24,1	56,8
Turli xil tayyor buyumlar		
Kiyim-kechaklar va ularning anjomlari	22 662,5	110,4
Poyabzal	1 389,2	2,0 b.
Yo'l anjomlari, sumkalar va shunga o'xshash konteynerlar	251,0	121,0
Har xil tayyor buyumlar	139,9	98,9

Andijon tashqi savdo statistikasida sherik mamlakatlarga quyidagilar kiradi: olib kirishda - tovarlar kelib chiqqan mamlakat, agar kelib chiqqan mamlakat noaniq bo'lsa, jo'natib yuborgan mamlakat. Olib chiqishda - tovarlar yuboriladigan mamlakat hisoblanadi.

2023- yilning yanvar oyida MDH mamlakatlariga **46,7** mln. AQSH dollari qiymatidagi tovar va xizmatlar eksport qilinib, jami eksportning **77,3** % ini tashkil etdi.

MDH VA BOSHQA DAVLATLARGA TOVAR VA XIZMATLAR EKSPORTI HAJMLARI

DINAMIKASI
(yanvar, mln. AQSH dollari, ulushi, % da)

2023- yil yanvar oyida tashqi savdo aylanmasida tovarlar va xizmatlar eksporti bo'yicha asosiy hamkorlarimiz Qirg'iz Respublikasi, Rossiya Federatsiyasi, Qozog'iston, XXR, Turkiya, Tojikiston va Ukraina kabi davlatlar bo'lgan. Ularning umumiy eksportdagi ulushi **62,5** % ni tashkil etdi.

VILOYAT EKSPORTIDA ASOSIY HAMKOR DAVLATLARNING ULUSHI (2023- yil yanvar, % da)

ANDIJON VILOYATINING ASOSIY HAMKOR DAVLATLARGA AMALGA OSHIRGAN EKSPORTI HAJMI VA O'SISH SUR'ATLARI (yanvar, yillar kesimida)

Davlatlar	Mln. AQSH dollari		O'sish sur'ati, % da		Egallab turgan o'rni	
	2022	2023	2022	2023	2022	2023
Qirg'iz Respublikasi	22 784,9	19 773,1	124,7	86,8	1	1
Rossiya Federatsiyasi	7 950,7	15 280,0	188,1	192,2	4	2
Qozog'iston	13 623,0	9 954,6	77,3	73,1	2	3
Xitoy Xalq Respublikasi	10 244,8	9 549,4	114,0	93,2	3	4
Turkiya	3 791,9	3 361,9	16,0 b.	88,7	5	5
Tojikiston	188,3	1 076,7	132,6	5,7 b.	11	6
Ukraina	231,2	333,4	136,8	144,2	10	7
Ozarbayjon	95,1	188,3	42,5	197,9	17	8
Portugaliya	0,0	173,8	-	-	12	9
Italiya	143,4	116,2	7,0 b.	81,1	6	10
Pokiston	892,8	114,2	333,7 b.	12,8	13	11
Bolgariya	0,0	107,3	-	-	16	12
Germaniya	135,1	98,1	4,8 b.	72,6	8	13
Belarus Respublikasi	100,9	84,0	2,2 b.	83,2	19	14
Afg'oniston	259,7	72,0	2,4 b.	27,7	25	15
Polsha	59,2	55,7	-	94,2	26	16
Braziliya	6,8	29,0	-	4,3 b.	21	17
Armeniya	0,0	23,8	-	-	23	18
AQSh	2,3	3,2	4,1	139,6	7	19
Ispaniya	0,0	2,0	-	-	14	20

ANDIJON VILOYATINING HUDUDLAR KESIMIDA EKSPORTI (2023-yil yanvar)*

	Hajm Mln. AQSH dollari	O'sish sur'ati, % da	Ulushi, % da
Andijon viloyati	60,4	98,1	100,0
Andijon sh.	6,9	127,0	11,3
Xonobod sh.	3,9	202,4	6,5
<i>tumanlar:</i>			
Oltinko'l	1,7	149,0	2,8
Andijon	4,4	301,5	7,3
Baliqchi	7,1	100,6	11,7
Bo'ston	2,6	138,5	4,3
Buloqboshi	0,7	179,9	1,1
Jalaquduq	1,9	76,1	3,1
Izboskan	0,8	78,0	1,4
Ulug'nor	1,3	113,6	2,2
Qo'rg'ontepa	2,7	73,7	4,5
Asaka	11,8	68,8	19,6
Marhamat	0,2	14,9	0,3
Shahrixon	5,9	197,4	9,8
Paxtaobod	0,9	94,1	1,6
Xo'jaobod	6,5	57,1	10,8

Eng yuqori hajm,
mln. AQSH dollari

Asaka

11,8

Andijon sh.

6,9

Xo'jaobod

6,5

Eng quyi hajm,
mln. AQSH dollari

Izboskan

0,8

Buloqboshi

0,7

Marhamat

0,2

Viloyat eksporti tarkibida eng yuqori ulushni Asaka tumani **19,6** % bilan **11,8** mln. AQSH dollarini, eng quyi ulushni esa Marhamat tumani **0,3** % bilan **0,2** mln. AQSH dollarini tashkil etdi.

* *Tabiiy gaz va elektr energiyasi yetkazib berish, shuningdek, maxsus eksport va safarlar bo'yicha rasmiy statistik ma'lumotlar, O'zbekiston Respublikasi viloyatlari, tuman va shaharlari bo'yicha taqsimlanmagan.*

MEVA-SABZAVOT MAHSULOTLARI EKSPORTI

Hukumat tomonidan qishloq xo'jaligi va bog'dorchilikni rivojlantirishga katta e'tibor qaratilayotgani bois eksport qilinayotgan mahsulotlar sifati va hajmi yildan-yilga ortib bormoqda. Jumladan, 2023- yil yanvar oyida **4,4** ming tonna meva va sabzavotlar eksporti amalga oshirilgan bo'lib, ushbu ko'rsatkich 2022- yilning mos davriga nisbatan **18,4 %** ga yoki **1,2** ming tonnaga kamaydi.

Meva-sabzavot mahsulotlarining asosiy eksport bozorlari Qirg'iz Respublikasi (**54,9 %**), Rossiya federatsiyasi (**41,9 %**), Belarus (**1,9 %**), hamda Armeniya (**1,8 %**) davlatlari hissasiga to'g'ri kelgan.

2023- yil yanvar oyida oziq-ovqat mahsulotlarining asosiy qismi bo'lgan **1,4 mln.** AQSH dollari qiymatidagi meva-sabzavot eksport qilindi. Bu ko'rsatkich 2022- yilning mos davriga nisbatan **18,4 %** ga kamaydi va jami eksportdagi ulushi **2,4 %** ni tashkil etdi.

MEVA-SABZAVOT MAHSULOTLARI EKSPORTI

(2023-yil yanvar, o'zgarish sur'atlari, qiymatga nisbatan)

<p>Uzum (quritilgan uzumni qo'shgan holda)</p> <p>0,2 mln. AQSH dollari</p> <p>0,4 ming tonna</p> <p>↑ 53,9 %</p>	<p>Karam</p> <p>0,1 mln. AQSH dollari</p> <p>0,4 ming tonna</p> <p>↑ 38,8 %</p>	<p>Gilos</p> <p>- mln. AQSH dollari</p> <p>- ming tonna</p> <p>↓ - %</p>	<p>Pomidor</p> <p>0,001 mln. AQSH dollari</p> <p>0,002 ming tonna</p> <p>↓ 44,7 %</p>
<p>Shaftoli</p> <p>- mln. AQSH dollari</p> <p>- ming tonna</p> <p>↑ - %</p>	<p>Bodring</p> <p>0,1 mln. AQSH dollari</p> <p>0,1 ming tonna</p> <p>↑ 8,1 %</p>	<p>Qovun va tarvuz</p> <p>0,02 mln. AQSH dollari</p> <p>0,1 ming tonna</p> <p>↑ 42,0 %</p>	<p>Piyoz</p> <p>- mln. AQSH dollari</p> <p>- ming tonna</p> <p>↑ - %</p>

MEVA-SABZAVOT MAHSULOTLARINING EKSPORT GEOGRAFIYASI (2023-yil yanvar)

Davlatlar	Ming tonna	Ming. AQSH dollari	Ulushi, % da *
 Qirg'iz Respublikasi	3 799,2	730,1	54,5
 Rossiya Federatsiyasi	465,1	560,6	41,9
 Belarus Respublikasi	18,0	25,0	1,9
 Armaniston	22,0	23,8	1,8

* qiymat ifodasidan

2023- yil yanvar oyida meva va sabzavotlar eksportining qiymat jihatidan eng katta hajmi Qirg'iz Respublikasiga to'g'ri keldi (meva va sabzavotlar eksporti umumiy hajmining **54,5** % i), bu ko'rsatkich Rossiya Federatsiyasiga eksport hajmidan **1,3** barobar ko'p.

TO‘QIMACHILIK MAHSULOTLARI EKSPORTI

So‘nggi yillarda yengil sanoatda yuqori qo‘shilgan qiymatdagi mahsulotlar ishlab chiqarish rivojlanib bormoqda. Yengil sanoat iqtisodiy jihatdan Viloyat uchun muhim soha bo‘lgani holda, aholi bandligining yuqori darajasini, shuningdek, sanoat salohiyatiga hamda davlatimizning xalqaro nufuziga hissa qo‘shilishini ta‘minlaydi.

To‘qimachilik mahsulotlarining eksporti hajmlarining oshishi bevosita paxta xom-ashyosini o‘rniga tayyor mahsulot ishlab chiqarish va qo‘shimcha qiymat yaratish maqsadida amalga oshirilgan islohotlar natijasi sifatida qarash mumkin.

Xususan, 2023- yil yanvar oyi yakuni bo‘yicha **28,6 mln.** AQSH dollarilik to‘qimachilik mahsulotlari eksporti amalga oshirilib, umumiy eksportning **47,4 %** ini tashkil etib, o‘tgan yilga nisbatan **33,8 %** ga kamaydi.

Eksport qilingan to‘qimachilik mahsulotlari tarkibida tayyor trikotaj va tikuvchilik kiyimlari (**78,8 %**), naqshli mato (**10,4 %**) asosiy ulushni egallagan. Yil boshidan **133** turdagi to‘qimachilik mahsulotlari dunyoning **10** ta davlatiga eksport qilindi.

TO‘QIMACHILIK MAHSULOTLARI EKSPORTI DINAMIKASI

(yanvar, mln. AQSH dollari)

	2022- yil	2023- yil
Jami:	43 224,0	28 622,5
 Tayyor trikotaj va tikuvchilik kiyimlari	20 437,8	22 567,2
 Naqshli mato	1 922,8	2 987,1
 Boshqa to‘qimachilik mahsulotlari	929,1	345,2
 Paxtadan yigirilgan ip	17 541,7	0,0
 Gilamlar	568,0	622,3
 Paxtadan gazlamalar	469,0	380,2
 Paxta mahsulotlari	345,9	432,9

DAVLATLAR KESIMIDA TO‘QIMACHILIK MAHSULOTLARI EKSPORTI DINAMIKASI (yanvar, ming. AQSH dollari)

	2022- yil	2023- yil	O‘shish sur‘ati, % da
 Qirg‘iz Respublikasi	18 795,2	14 942,1	79,5
 Rossiya Federatsiyasi	6 869,4	10 467,1	152,4
 Qozog‘iston	1 315,7	1 039,3	79,0
 Tojikiston	59,1	749,8	12,7 b.
 XXR	10 244,5	454,7	4,4
 Ukraina	178,0	333,4	187,4
 Turkiya	3 688,4	293,9	8,0
 Portugaliya	-	173,8	-
 Italiya	143,4	116,2	81,1
 Belarus	41,0	52,2	127,2

Viloyatning to‘qimachilik sanoatini diversifikatsiya qilish va tayyor mahsulotlar eksportini rag‘batlantirish borasidagi amaliy ishlar natijasida mamlakatimizning ushbu sohadagi salohiyati va hamkor davlatlardagi to‘qimachilik bozorida ulushi oshib bormoqda.

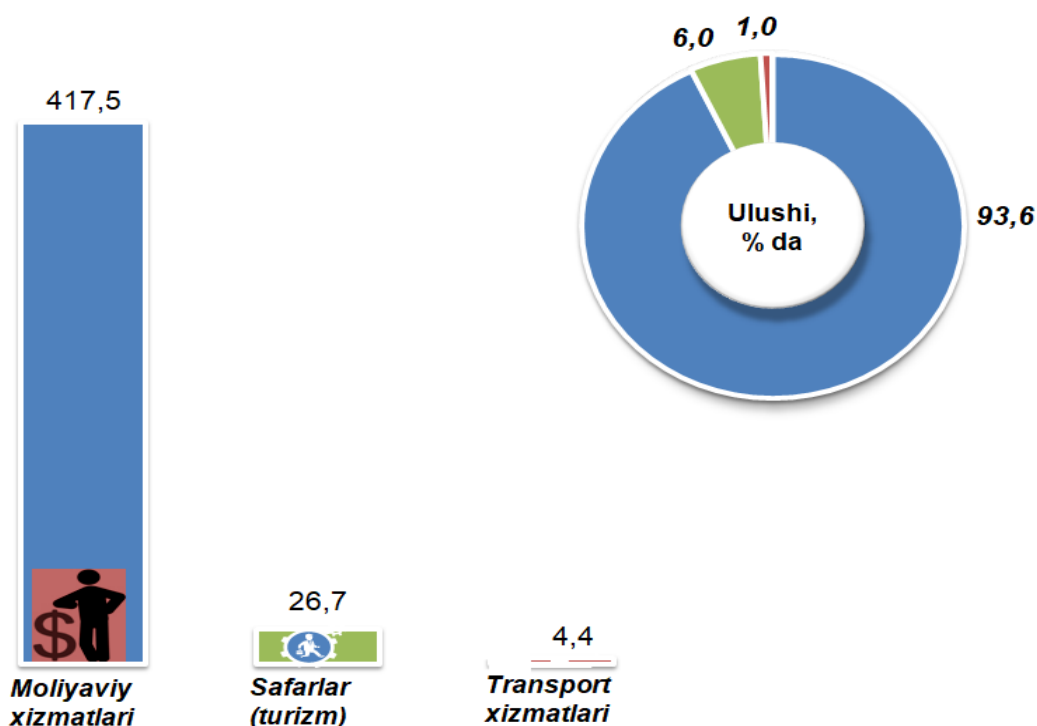
To‘qimachilik mahsulotlarining eng katta ulushi Qirg‘iz Respublikasi (**52,2 %** – **14,9** mln. AQSH dollari) va Rossiya Federatsiyasi (**36,6 %** – **10,5** mln. AQSH dollari) davlatlari hissasiga to‘g‘ri keldi.

Mamlakatimizda yangi ishlab chiqarish texnologiyalari va zamonaviy uskunalardan keng foydalanish, sohada sifat menejmenti tizimining joriy yetilishi natijasida mehnat unumdorligini oshirishga xizmat qilmoqda. Bu, o'z navbatida, tayyor mahsulotlarga jahon bozorlarida o'z o'rnini topish imkonini beradi.

XIZMATLAREKSPORTITARKIBI

(2023-yil yanvar, ulushi, % da)

Xizmatlar eksporti hajmi **448,6** mln. AQSH dollarini yoki jami eksport hajmining **0,7** % ini tashkil etib, 2022- yilning mos davriga nisbatan **1,9** % ga kamaydi. Xizmatlar eksporti tarkibining asosiy ulushi moliyaviy xizmatlar (**93,6** %), safarlar (turizm) (**6,0** %) va transport (**1,0** %) hissasiga to'g'ri kelgan.

ANDIJON VILOYATINING IMPORTI

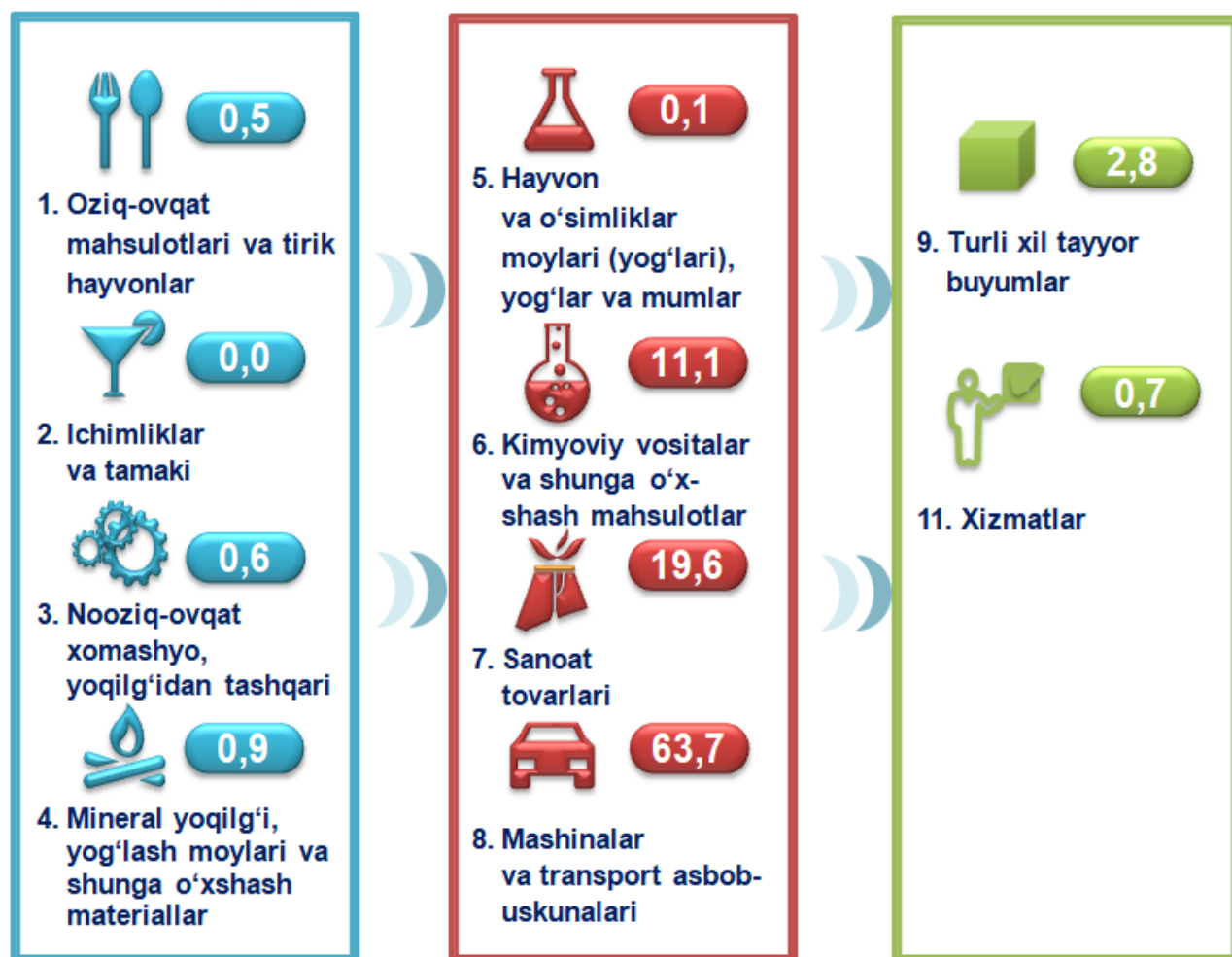

2023- yilning yanvar oyida import hajmi **235,3** mln. AQSH dollarini va 2022- yilning mos davriga nisbatan **99,9** % ni tashkil etdi. Import tarkibida eng katta ulush, mashinalar va transport asbob-uskunalari (**63,7** %), sanoat tovarlari (**19,6** %) hamda kimyoviy vositalar va shunga o'xshash mahsulotlar (**11,1** %) hisobiga to'g'ri keldi.

XSST BO'YICHA IMPORT TARKIBI

(2023- yil yanvar, ulushi, % da)

Tovarlar importi dinamikasi tahliliga ko'ra, 2023- yilning yanvar oyida import qilingan tovarlar hajmi, o'tgan yilning mos davriga nisbatan **2,0** mln. AQSH dollariga kamaydi va **233,5** mln. AQSH dollarini tashkil etdi. Xizmatlar importi esa **1,7** mln. AQSH dollariga yetdi.

ANDIJON VILOYATI INING XSST BO'YICHA IMPORTI TARKIBI (yanvar, yillar kesimida)

XSST tarkibi	Mln. AQSH dollari		O'sish sur'ati, % da		Umumiy hajmga nis- batan. % da	
	2022	2023	2022	2023	2022	2023
Jami import	235,6	235,3	299,3	99,9	100,0	100,0
<i>shu jumladan:</i>						
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	1,4	1,1	60,3	76,8	0,6	0,5
Ichimliklar va tamaki	0,03	-	-	-	0,01	-
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari	1,8	1,4	3,0 b.	79,9	0,7	0,6
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar	0,7	2,0	38,5	2,9 b.	0,3	0,9
Hayvon va o'simliklar moylari (yog'lari), yog'lar va mumlar	0,002	0,4	3,5	200,0 b.	0,001	0,1
Kimyoviy vositalar va shunga o'xshash mahsulotlar	14,4	26,1	2,6 b.	181,6	6,1	11,1
Sanoat tovarlari	45,9	46,0	2,8 b.	100,3	19,5	19,6
Mashinalar va transport asbob- uskunalari	161,5	149,9	3,4 b.	92,8	68,6	63,7
Turli xil tayyor buyumlar	9,8	6,7	2,5 b.	68,6	4,2	2,8
Xizmatlar	0,1	1,7	8,5	24,3 b.	0,03	0,7

XSST BO'LIMI BO'YICHA AYRIM MAHSULOTLAR IMPORTI TARKIBI (2023-yil yanvar)

XSST bo'limi nomi	Ming. AQSH dollari	2022- yilga nisbatan, % da
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar		
Sabzavotlar va mevalar	330,8	118,9
Donli ekinlar va ulardan tayyorlangan mahsulotlar	329,5	2,3 b.
Tirik hayvonlar	151,2	21,6
Sut mahsulotlari va qush tuxumlari	107,7	110,7
Ichimliklar va tamaki		
Ichimliklar	-	-
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari		
To'qimachilik tolalari va ularning chiqindilari	629,7	57,8
Tabiiy kauchuk (sun'iy va regeneratsiya qilingan rezina ham)	496,5	116,1
Probka va yog'och-taxtalar	179,6	116,2
56 bo'limga kiritilgandan tashqari o'gitlar uchun xom-ashyo va mineral xom-ashyo (ko'mir, neft va qimmatbaho toshlardan tashqari)	52,1	59,6
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar		
Ko'mir, koks va briketlar	1 087,6	2,2 b.
Neft va neft mahsulotlari va shunga o'xshash materiallar	916,9	4,9 b.
Hayvon va o'simliklar moylari (yog'lari), yog'lar va mumlar		
O'simlik moylari va yog'lari (xom, tozalangan yoki fraksiyalangan)	297,0	183,4 b.
Hayvonlar va o'simliklar moylari va yog'lari, qayta ishlangan; hayvonlar va o'simliklardan kelib chiqqan mumlar	26,8	-
Kimyoviy vositalar va shunga o'xshash mahsulotlar		
Noorganik kimyo moddalari	10 523,8	2,4 b.
Boshqa joyda tasniflanmagan kimyoviy materiallar va mahsulotlar	6 860,8	4,2 b.
Birlamchi shakldagi plastmassalar	3 444,2	96,4
Bo'yaydigan va terini oshlovchi moddalar va bo'yoqlar	2 828,8	104,0

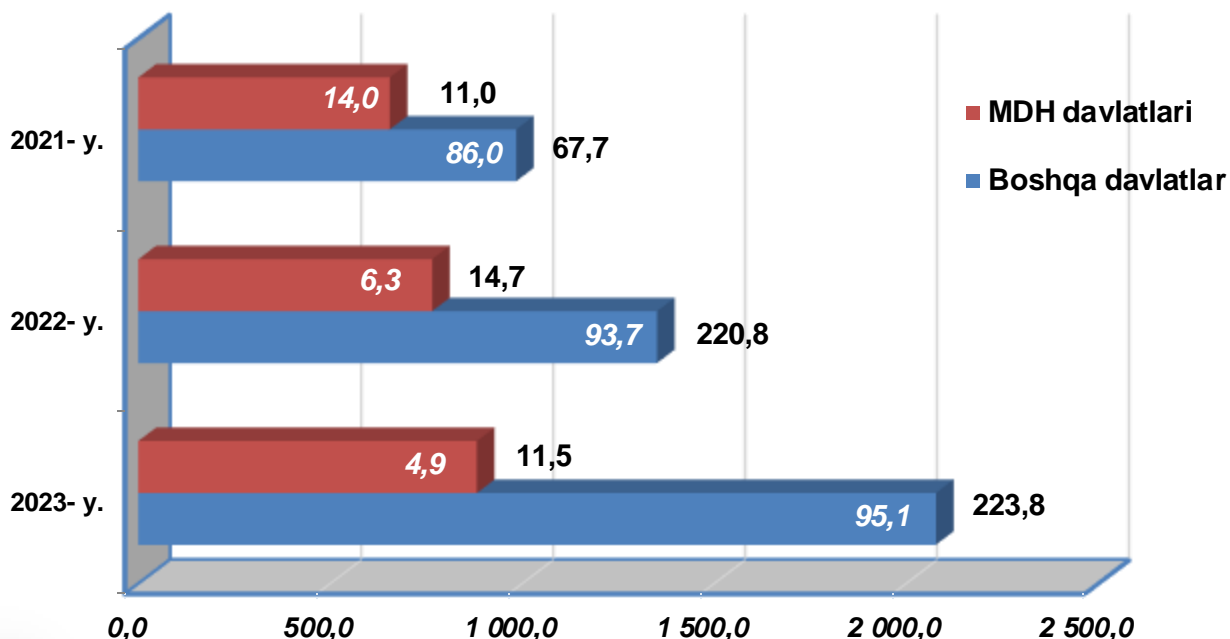
XSST bo'limi nomi	Ming. AQSH dollari	2022- yilga nisbatan, % da
Sanoat tovarlari		
Cho'yan va po'lat	15 251,2	100,5
Rezina buyumlari, boshqa joyda tasniflanmagan	13 865,2	136,7
Metallardan tayyorlangan buyumlar, boshqa joyda tasniflanmagan	10 557,2	80,2
To'qimachilik yigirilgan ipi, matolar, tayyor buyumlar va shunga o'xshash mahsulotlar	4 482,3	87,0
Mashinalar va transport asbob-uskunolari		
Avtomobillar (havo podushkalaridagi transport vositalari ham)	101 056,8	78,0
Aniq sohalar uchun maxsus mo'ljallangan mashinalar	14 819,5	133,6
Sanoat uchun maxsus bo'lmagan mashinalar va asbob-uskunalar va ularning detallari, boshqa joyda tasniflanmagan	11 486,0	149,3
Elektr mashinalari, apparatlar va asboblari, boshqa joyda tasniflanmagan, va ularning elektr qismlari (boshqa joyda tasniflanmagan elektr maishiy asboblarning elektr bo'lmagan qismlari ham)	7 631,1	112,2
Turli xil tayyor buyumlar		
Maxsus, ilmiy va nazorat asboblari va apparatlari, boshqa joyda tasniflanmagan	4 792,8	110,0
Har xil tayyor buyumlar, boshqa joyda tasniflanmagan	923,7	68,6
Mebel va uning qismlari, yotarjoy buyumlari, matraslar, matraslar uchun tirgaklar, yostiqlar va shunga o'xshash tikilgan mebel	561,4	16,2
Blokli binolar, suv o'tkazish, kanalizatsiya, isitish va yoritish uskunolari uchun armatura va mahkamlash moslamalari, boshqa joyda tasniflanmagan	151,6	50,9

2023- yil yanvar natijalariga ko'ra MDH mamlakatlaridan import ulushi **4,9** % ni tashkil etib, 2022- yilning mos davriga nisbatan **1,4** % ga kamaydi.

MDH VA BOSHQA DAVLATLARDAN TOVAR VA XIZMATLAR IMPORTI HAJMLARI DINAMIKASI

(yanvar, mln. AQSH dollari, ulushi, % da)

2023- yil yanvar oyida Andijon viloyati **46** ta davlatdan tovar va xizmatlar importini amalga oshirdi. Yetti yirik hamkor davlatlar (Koreya Respublikasi, XXR, Braziliya, Meksika, Turkiya, Rossiya Respublikasi va AQSH) jami importning **6/1** qismini tashkil etdi.

VILOYAT IMPORTIDA ASOSIY HAMKOR DAVLATLARNING ULUSHI (2023- yil yanvar, % da)

ANDIJON VILOYATI ASOSIY HAMKOR DAVLATLARDAN AMALGA OSHIRGAN IMPORTI HAJMLARI VA O'SISH SUR'ATLARI (yanvar, yillar kesimida)

Davlatlar	Mln. AQSH dollari		O'sish sur'ati, % da		Umumiy hajmdagi o'rni	
	2022	2023	2022	2023	2022	2023
Koreya Respublikasi	138,6	95,4	3,6 b.	68,8	1	1
XXR	57,1	60,1	5,0 b.	105,2	2	2
Braziliya	1,5	22,2	130,0	1440,7	10	3
Meksika	0,5	13,6	9,5 b.	25,1 b.	18	4
Turkiya	6,0	8,4	88,4	139,2	4	5
Rossiya Federatsiyasi	11,5	7,7	178,1	66,9	3	6
AQSh	1,0	5,2	70,9	5,5 b.	12	7
Germaniya	0,9	3,8	3,8 b.	4,1 b.	13	8
Xindiston	2,6	2,7	2,5 b.	106,7	7	9
Slovakiya	0,8	2,4	2,4 b.	2,1 b.	15	10
Qirg'iziston	1,8	1,6	65,4	87,4	9	11
Belarus	0,3	1,3	100,2	4,9 b.	19	12
Chexiya	2,6	1,1	5,8 b.	41,6	6	13
Tailand	1,0	0,9	3,1 b.	94,8	11	14
Birlashgan Arab Amirliklari	0,2	0,9	46,1	5,6 b.	23	15
Eron Islom Respublikasi	0,2	0,9	42,4	5,5 b.	22	16
Italiya	2,8	0,8	2,6 b.	28,8	5	17
Polsha	0,9	0,8	143,9	91,5	14	18
Qozog'iston	0,7	0,7	72,2	107,9	17	19
Buyuk Britaniya BQ va Shimoliy Irlandiya	-	0,6	-	-	-	20

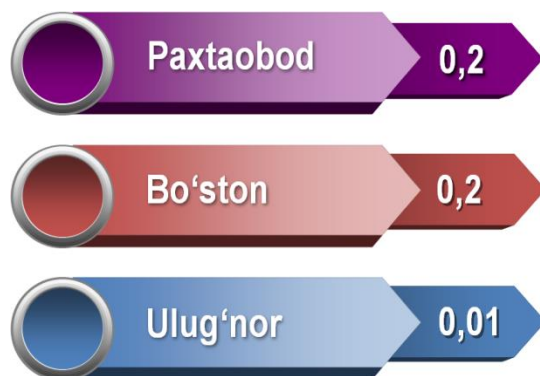
ANDIJON VILOYATI INING HUDUDLAR KESIMIDA IMPORTI (2023-yil yanvar)

	Hajm Mln. AQSH dollari	O'sish sur'ati, % da	Ulushi, % da
Andijon viloyati	235,3	99,9	100,0
Andijon sh.	34,5	24,4	14,7
Xonobod sh.	3,1	140,0	1,3
<i>tumanlar:</i>			
Oltinko'l	0,7	49,6	0,3
Andijon	3,2	135,2	1,3
Baliqchi	0,4	2,6 b.	0,2
Bo'ston	0,2	271,7	0,1
Buloqboshi	6,7	14,0 b.	2,9
Jalaquduq	0,5	7,6 b.	0,2
Izboskan	0,3	76,0	0,1
Ulug'nor	0,01	5,3	0,005
Qo'rg'ontepa	0,4	10,2	0,2
Asaka	177,3	95,8	75,3
Marhamat	1,4	43,8	0,6
Shahrixon	1,9	76,7	0,8
Paxtaobod	0,2	24,4	0,1
Xo'jaobod	4,4	140,0	1,9

Eng yuqori hajm,
mln. AQSH dollari

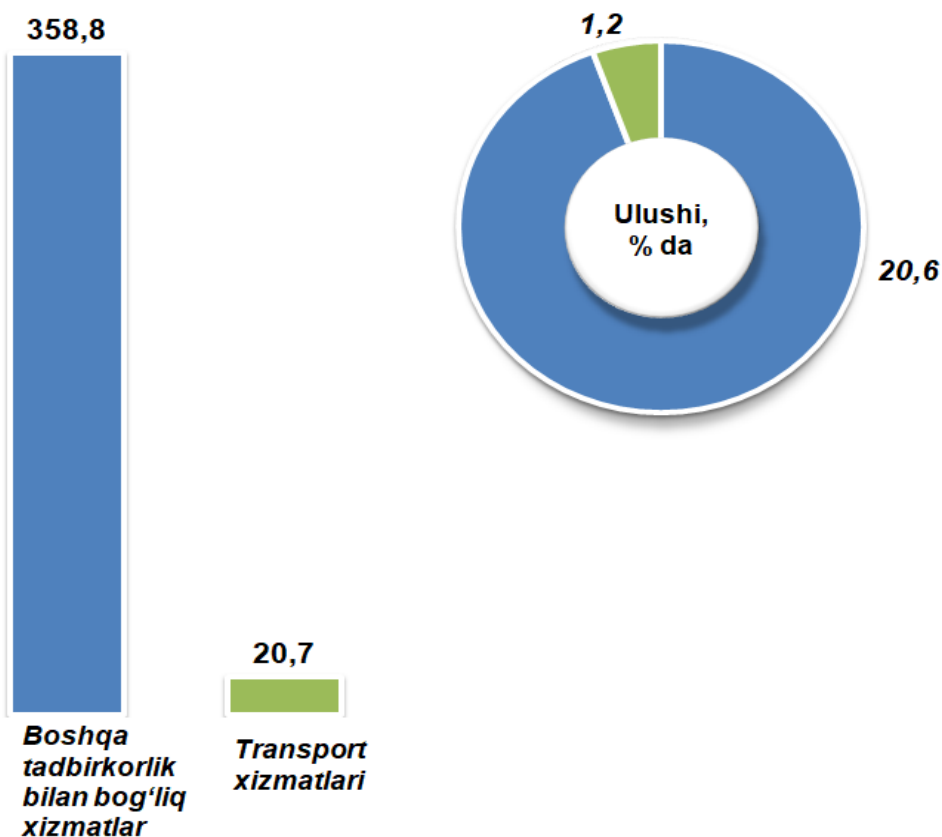
Eng quyi hajm,
mln. AQSH dollari

Viloyat importi tarkibida eng yuqori ulushni Asaka tuman **75,3** % bilan **177,3** mln. AQSH dollarini, eng quyi ulushni esa Ulug'nor **0,005** % bilan **0,2** mln. AQSH dollarini tashkil etdi.

XIZMATLAR IMPORTI TARKIBI (2023-yil yanvar, ulushi, % da)

2023- yilning yanvar oyi yakuni bilan xizmatlar importi hajmi **1,7** mln. AQSH dollarini yoki jami import hajmining **0,7** % ini tashkil etdi va o'tgan yilga nisbatan **24,3 b.** ga ko'paydi. Xizmatlar importi tarkibining asosiy ulushi boshqa tadbirkorlik bilan bog'liq xizmatlar (**20,6** %), transport xizmatlari (**1,2** %) ga tegishli bo'ldi.

MASHINALAR VA TRANSPORT ASBOB-USKUNALARI IMPORTI

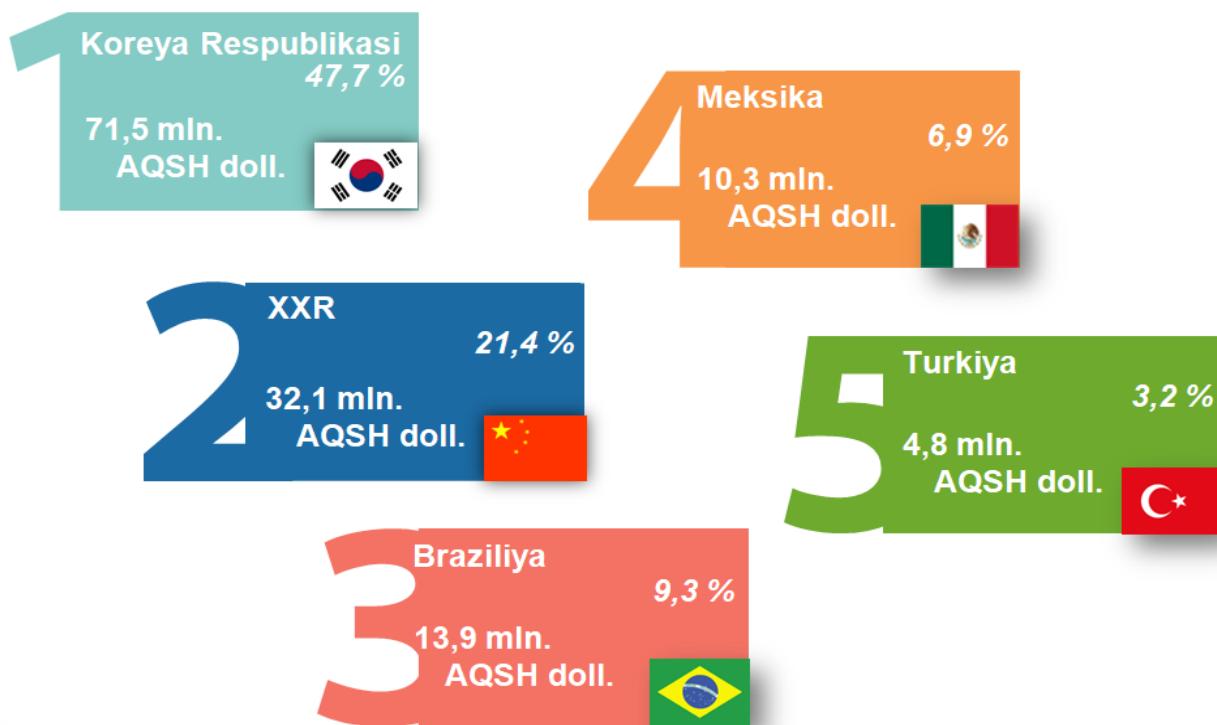

Viloyatda investitsiya muhitining yaxshilanib borayotgani sari va ushbu sohada amalga oshirilayotgan islohotlar natijasida mashina va asbob-uskunalar importining oshishi tabiiy hol.

Jumladan, 2023- yil yanvar oyida import tarkibida mashinalar va transport asbob-uskunalari hajmi **149,9** mln. AQSH dollarini tashkil etib, 2022- yilning shu davriga nisbatan **7,2** % ga kamaydi va importning umumiy hajmidagi ulushi **63,7** % ga yetdi.

MASHINA VA TRANSPORT ASBOB-USKUNALARI IMPORT QILINGAN ASOSIY HAMKOR DAVLATLAR (2023-yil yanvar)

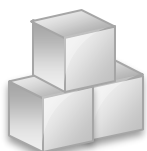
2023- yil yanvar oyida mashina va transport asbob-uskunalari importi hajmi o'tgan yilning shu davriga nisbatan **11,6** mln. AQSH dollariga kamaydi. Ushbu tovarlarni Andijon viloyatiga yetkazib berishning asosiy qismi Koreya Respublikasi — **71,5** mln. AQSH dollari (**47,7** %), XXR — **32,1** mln. AQSh dollari (**21,4** %) va Braziliya — **13,9** mln. AQSH dollari (**9,3** %) kabi davlatlarga to'g'ri keldi.

SANOAT MAHSULOTLARI IMPORTI

2023- yil yanvar oyida import tarkibida sanoat mahsulotlari tovarlari hajmi **46,0** mln. AQSH dollarini tashkil etib, o'tgan yilning shu davriga nisbatan **0,3** % ga ortdi hamda importning umumiy hajmidagi ulushi **19,6** % ga yetdi.

SANOAT MAHSULOTLARI IMPORT QILINGAN ASOSIY HAMKOR DAVLATLAR

(2023- yil yanvar, ulushi, % da)

17,3 mln. AQSH doll.
ulushi – 37,6 %

XXR

12,8 mln. AQSH doll.
ulushi – 27,8 %

Koreya
Respublikasi

5,0 mln. AQSH doll.
ulushi – 10,9 %

Braziliya

7,1 mln. AQSH doll.
ulushi – 8,9 %

Rossiya
Federasiyasi

1,4 mln. AQSH doll.
ulushi – 3,1 %

Slovakiya

Sanoat mahsulotlari importi asosan cho'yan yoki legirlanmagan po'lat (**15,3** mln. AQSH dollari), rezina buyumlari (13,9 mln AQSH dollari), metallardan tayyorlangan buyumlar (**10,6** mln. AQSH dollari), to'qimachilik yigirilgan ipi, matolar, tayyor buyumlar va shunga o'xshash mahsulotlar (**4,5** mln. AQSH dollari) va boshqalardan tashkil topgan.